

בְּרִיךְ הוּא בָּעָא עַל יְקָרִיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, יִתִּיר
עַל דִּילֵיהּ. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, עֲתִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְמַתְבַּע עֲלִבּוֹנָא דִּישְׂרָאֵל מַעֲמִין עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְלִמְחַדֵּי לֹון בְּחִדּוֹתָא דְצִיּוֹן.
דְּכַתִּיב, (ירמיה לא) וּבָאוּ וְרָנְנוּ בְּמֵרוֹם צִיּוֹן וְגו' .
וּכְדִין (ישעיה נט) וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְגו' . בְּרוּךְ יְיָ
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

יותר על שלו. ולעתיד לבא עתיד
הקדוש ברוך הוא לתבוע עלבון
ישראל מעמים עובדי כוכבים
ומזלות ולשמתם בחדות ציון,
שפתוב (ירמיה לא) ובאו ורננו
במרום ציון וגו'. ואז (ישעיה נט)
ובא לציון גואל וגו'. ברוך ה'
לעולם אמן ואמן. ימלוך ה'
לעולם אמן ואמן.

פְּרִשְׁתַּת שְׁלַח לָךְ

פְּרִשְׁתַּת שְׁלַח לָךְ

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, שְׁלַח לָךְ אַנְשִׁים
וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וְגו' . (במדבר יב) רַבִּי
חֲזִיָּא פְּתַח, (איוב לח) הַמֵּימִיךָ צְוִיתָ בְּקֶר יַדְעָתָה
שְׁחַר מְקוֹמוֹ. שְׁחַר פְּתִיב, ה"א אֶתְרַחֲקָא
מִשְׁחַר. מְאִי טַעְמָא. אֶלָּא אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
בְּשַׁעְתָּא דְנָטִי עָרַב, וְשִׁמְשָׁא נָטִי לְמִיעַל, כְּדִין
אֶתְחַלֵּשׁ תּוֹקֶפִיָּה, כְּדִין שְׁלֵטָא שְׁמָאֵלָא,
וּמְשַׁתְּכַח דִּינָא בְּעֵלְמָא, וְאַתְפְּשֵׁט (לעילא). וּכְדִין
בְּעֵי בַר נָשׁ לְצַלָּאָה, וְלִכְוֹנָא רְעוּתָא (ס"א לְצַלָּאָה
דִּישְׁבַּח רְעוּתָא) קָמִי מְאָרִיָּה.

וידבר ה' אל משה לאמר שלח
לך אנשים ויתרו את ארץ כנען
וגו'. רבי חזי' פתח, (איוב לח)
המיימך צוית בקר ידעתה שחר
מקמו. פתוב שחר, ה"א התרחקה
משחר. מה הטעם? אלא אמר
רבי חזי', בשעה שנוטה הערב
והשמש נוטה להכנס, אז נחלש
כחו, ואז שולט, השמאל ונמצא
דין בעולם ומתפשט (למעלה). ואז
צריך האדם להתפלל ולכונן רצון
(להתפלל שימצא רצון) לפני רבונו.

דְּאָמַר רַבִּי יִיסָא, כַּד נָטִי שְׁמֵשָׁא, וְאַתְחַלֵּשׁ,
כְּדִין אֶתְפַּתַּח חַד פְּתִיחוּ בְּשִׁמְשָׁא,
וְאַתְפְּנִישׁ חִילֵיהּ, וְשִׁמְאֵלָא שְׁלִיט. וַיִּצְחַק כְּרִי
בִּירָא תַּחֲוִתִּיהּ.

שאמר רבי ייסא, כשנוטה
השמש ונחלש, אז נפתח פתח
אחד בשמש ומתכנס כחו,
והשמאל שולט, ויצחק כורה
באר תחתי.

בֵּינָן דְּעָאֵל לֵילִיָּא, פְּתַקָּא דְקוּטְפָּא בְּאַחְמַתִּיהּ
שְׂכִיחַ. וְכַמְּה חֲבִילִין טְרִיקוֹן (אזריקו)
אַתְפְּשֵׁטוּ בְּעֵלְמָא, וְכִלְהוּ שְׁטָאן בְּעַרְבוּבִיָּא,
וְאֲזִלִּי וְחִיבְּקָאן בְּנַפְשָׁן דְּרִשְׁיַעֲיָא, (ס"א דְּבִנֵּי נִשְׂא)
וּמוֹדְעִין לֹון מְלִין, מְנַהוֹן כְּדִיבָן, וּמְנַהוֹן
קְשׁוּט, וּמֵאן דְּאַשְׁתְּכַח בִּינְיָיָהּ, אֶתְיָיְהִיב לֹון
רְשׁוּ לְחַבְלָא, וְכִלְהוּ בְּנֵי עֵלְמָא נִימִין, (וְאַתְפְּנִישׁוּ)
וְטַעֲמִין טַעְמָא דְּמוֹתָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

בין שנכנס הלילה, השטר של
הכריתה מצוי באצרו, וכמה
קבוצות מחבלים מזיקים (נזיקים)
מתפשטים בעולם, וכלם
משוטטים בערבוביה, והולכים
וצוחקים בנפשות הרשעים (של בני
אדם) ומודיעים להם דברים, מהם
פוזבים ומהם אמת, ומי שנמצא
ביניהם, נתנה לו רשות לחבל,
וכל בני העולם ישנים (והתכנסו)
וטועמים טעם מות, והרי בארנו.
בא וראה, כשמתעוררת רוח
צפון, אז מתקבלת כנסת ישראל

תא חזי, כד אתער רוח צפון, כדין אתקבלא
כנסת ישראל בשמאלא,

(ואתחברו כחדא) וְשָׂרִיא בְּדִרוּעָא בְּאַתְרָהּא. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אָתִי לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא עִם צְדִיקָיִיא
דְּבִגְנִתָּא דְעָדָן, וְכַדִּין כָּל מָאן דִּיתַעַר לְמַלְעִי
בְּאוּרֵייתָא בְּהוּא שְׁעָתָא. הָא אֲשַׁתַּתְּףִי בְּהִדְהָ,
בְּגִין דִּהִיא (יִתְבַּת) וְכָל אֲכֻלוּסִין דִּילָהּ, מְשַׁבְּחָן
לְמַלְפָּא עֲלָאָה, וְכָל אֵינּוּן דִּאֲשַׁתְּכַחוּ (נ"א דִּאֲשַׁתְּכַחוּ
בְּהִדְהָ) בְּתוּשְׁבַחְתָּא דְּאוּרֵייתָא, כְּלִהּוּ כְּתִיבִין
בְּכַנֵּי הַיְכָלָא, וְאַקְרוּן בְּשִׁמְהוֹן, וְאַלִּין רְשִׁימִין
בִּימָמָא.

תָּא חֲזִי שְׂמָא חֲדָא קְדִישָׁא אֵית בְּגִלוּפִי אַתְוּוֹן,
דִּהוּא שְׁלֵטָא מְפֻלְגוּ לִילֵיא וְאַילָךְ, וְאַיִנּוּן
אַתְוּוֹן (כ"ד סעפ"ה יאעוצ"ה) ם דְּמִנְצַפְּךָ כְּלִיל לֹוֹן
ם, אוּקְמוּהָ, (ישעיה ט) לְסַרְבָּה הַמְשֻׁרָה. נ' הָוּה
אַסְתִּים לְהָאִי וְלְהָאִי, כְּדִין כְּתָרִין כְּלִילָן הוּא
ו' (נ"א י) דְּשְׂמָא קְדִישָׁא אַתְקִין לִיהּ. וְסְתִים
מְבוּעָהָ. כְּתָר דְּאוּלִּידַת, פְּתִיחָא הוּת כְּחַד
רִישָׁא דְּפִתְחָא.

כַּד אַתְחַרִּיב בִּי מִקְדְּשָׁא, אַסְתִּימוּ מְבוּעִין מְכָל
סְטָרִין. (ס"א אֶת דָּא כְּלִיל אַתְוּוֹן) וְאַכְלִיל אַתְוּוֹן
אַחֲרָן, וְאַיִנּוּן שְׁבַעָה. תְּלַת מְהָאִי סְטָרָא,
וְאַרְבַּע מְהָאִי סְטָרָא. כ"ד. וְסִימָן (שִׁיר הַשִּׁירִים ד)
כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, וְ דִכְר וְנוֹקְבָא
כְּלִיל כְּחֲדָא, דָּא כְּלִיל תְּלַת מְכָאן וְתְלַת מְכָאן
וְאַיִנּוּן שִׁית. וְאוּקְיִמְנָא בְּאַלִּין תְּרִין אַתְוּוֹן ם'
וְ אַתְכְּלָלוּ תְּרִיסָר אַתְוּוֹן, סְלִיק מְנַיִיהוּ תְּרִי.
חַד לְאַתָּר חַד, וְחַד לְאַתָּר חַד.

כ"ד סעפ"ה יאע"וצה, הָכִי אַתְגְּלִיפוּ אַתְוּוֹן,
וְרָזָא דָּא בְּכִי תַצָּא לְמַלְחָמָה, קָרָא
דְּכְתִיב, (דברים כב) כִּי יִהְיֶה נִעְרָה בְּתוּלָה. נִעַר
כְּתִיב, כְּתָר דְּאַסְתַּלַּק לִילֵיא, וְצַפְרָא נְהִיר,
כְּדִין ה' סְלָקָא וְאַתְכְּלִילַת בְּנְהוּרָא עֲלָאָה.
וְכַדִּין יִדְעָתָה שְׁחַר מְקוּמוּ, דִּידַע (דנדיא) שְׁחַר
מְקוּמוּ דִּה"א, וְאַתְכְּלִילַת בְּגוּיָה.

בְּשִׂמְלָא, (ומתחברים באחד) וְשׁוּרָה
בְּזִרוּעַ בְּמִקְוָמָה. וְהַקְדוּשׁ כְּרוּךְ
הוּא כָּא לְהַשְׁתַּעֲשַׂע עִם הַצְדִּיקִים
שְׁבִגְנֵי עָדָן, וְאִז כָּל מִי שְׁמַתְעוּרָר
לְעַסַּק בְּתוּרָה בְּאוּתָהּ שְׁעָה
מְשַׁתַּתְּףִי יַחַד אַתָּה, מְשׁוּם שֶׁהִיא
(יושבת) וְכָל אוּכְלוּסִיָּה מְשַׁבְּחִים
לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן, וְכָל אֵלוּ שְׁנַמְצָאִים
(שהשתתפו אתה) בְּתוּשְׁבַחְתָּא הַתּוּרָה,
כְּלָם כְּתוּבִים בְּכַנֵּי הַהֵיכָל וְנִקְרְאִים
בְּשִׁמּוֹתָם, וְאַלָּה רְשׁוּמִים בַּיּוֹם.
כָּא וְרָאָה, שֵׁם קְדוּשׁ אֶחָד יֵשׁ
בְּאוּתִיּוֹת חֻקוֹת, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט
מִחֲצוֹת הַלַּיְלָה וְאַיְלָךְ, וְהֵן אוּתִיּוֹת
(כ"ד סעפ"ה יאעוצ"ה) ם' שֵׁל מְנַצֵּף
כּוֹלֵל אוּתָם. ם פְּרִשׁוּהָ (ישעיה ט)
לְסַרְבָּה הַמְשֻׁרָה. נ' הִיתָה סְתוּמָה
לְזָה וְלְזָה, וְאִז כְּתָרִים כְּלוּלִים הוּא
ו' (י) שֵׁל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ הַתְּקִינּוּ,
וְסְתָם מְבוּעִיָּה. אַחַר שְׁיַלְדָּה,
פְּתוּחָה הִיתָה כְּרָאשׁ אֶחָד שֵׁל
הַפֶּתַח.

בְּשַׁחֲרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִסְתָּמוּ
הַמְבוּעִים מְכָל הַצְּדִיקִים, (אות זו
כּוֹלֵל אוּתִיּוֹת) וְנִכְלְלוּ אוּתִיּוֹת
אַחֲרוֹת, וְהֵן שְׁבַע. שְׁלֹשׁ מִצְדָּה זָה,
וְאַרְבַּע מִצְדָּה זָה. כ"ד. וְסִימָן -
(שִׁיר הַשִּׁירִים ד) כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם
אֵין בָּךְ. וְ זָכָר וְנוֹקְבָה כְּלוּלִים
כְּאַחַד, זָה כּוֹלֵל שְׁלֹשׁ מְכָאן וְשְׁלֹשׁ
מְכָאן, וְהֵם שֵׁשׁ. וּבְאַרְנוּ, בְּשִׁתִּי
אוּתִיּוֹת אֵלָה, ם' ו', נִכְלְלוּ שְׁתִּים
עֲשָׂרָה אוּתִיּוֹת. הֵסֵר מִהֵן שְׁתִּים,
אַחַת לְמִקּוּם אֶחָד, וְאַחַת לְמִקּוּם
אֶחָד.

כ"ד סעפ"ה יאעוצ"ה, כָּךְ נִחְקָקוּ
הָאוּתִיּוֹת, וְסוּד זָה בְּכִי תַצָּא
לְמַלְחָמָה, פְּסוּק שְׁכַתוּב (דברים כב)
כִּי יִהְיֶה נִעְרָה בְּתוּלָה. נִעַר כְּתוּב.
אַחַר שֶׁהִסְתַּלַּק הַלַּיְלָה וְהַבְּקָר
מְאִיר, אִז ה' עוֹלָה וְנִכְלְלַת בְּאוּר
עֲלִיּוֹן, וְאִז - יִדְעָתָה שְׁחַר מְקוּמוּ,
שְׁיַדַע (שודא) שְׁחַר מְקוּמוּ שֵׁל ה"א,
וְנִכְלְלַת בְּתוּכּוּ.

תא חזי, משה הוה שמשא, ובעא לאעלאה לארעא. אמר ליה קדשא בריה הוא, משה, פד אתי נהורא דשמשא, אתפליל סיהרא (דף קנ"ז ע"א) בגווייה, השתא דאנת שמשא, היך יקומון פחדא שמשא וסיהרא, לא נהיר סיהרא אלא בשעתא דאתפניש שמשא, אבל השתא לית אנת יכול. אי תבעי למנדע מנה שלח לך אנשים, לגרמך, בגין למנדע.

תא חזי, משה, אי תימא דהוא לא ידע דלא ייעול לארעא בזמנא דא. לאו הכי, אלא ידע, והוה בעי למנדע מנה, עד לא יסתלק, ושלח לאלין מאללי, פיון דלא אתיבו מלה בדקא יאות, לא שלח זמנא אחרא, עד דקודשא בריה הוא אחזי ליה, דכתיב, (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה וראה את הארץ. וכתיב (דברים לד) ויראהו יי את כל הארץ. ולא דא בלחודוי, אלא כל אינון דזמינין למיקם בכל דרא ודרא, פלהו אחזי ליה למשה. ואתמר, ואוקמוה חברייא.

ביון דשאר משה למשלח, מה אמר לון. היש ביה עץ. וכי מה הוא דקאמר, ואי תימא דלא ידע. אלא (לקמן ימא מלה אבל הכא) הכי אמר משה, אם יש ביה עץ, הא ידענא דאנא איעול לתמן. מאי עץ. דא אילנא דחיי. ותמן לא הוה אלא בגן עדן דארעא. אמר אם יש ביה עץ דא, אנא איעול לתמן. ואי לא, לאו אנא יכיל למיעל.

אמר רבי חייא, פתיב (במדבר טו) וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת. מאן עצים הכא. ומאן הוא דא. אלא דא צלפחד, והוה דייק על אלין אילנין, הי מנייהו רב על אחרא, ולא חשש ליקרא דמאריה, ואחלה שבת לשבת. הדיא הוא דכתיב, (במדבר כז) פי בחטאו מת, בחטא ו' מת. (ורוא דכלא

בא וראה, משה הוה השמש, ורצה להפגס לארץ. אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה, כשבא אור השמש, נכללת הלכנה בתוכו. כעת שאתה שמש, איך יקומו כאחד שמש וכלכנה? הלכנה אינה מאירה אלא בשעה שמתכנסת השמש, אבל כעת אינך יכול. אם תרצה לדעת ממנה, שלח לך אנשים, לעצמך, כדי לדעת.

בא וראה, משה, אם תאמר שהוא לא ידע שלא יפגס לארץ בזמן זה - לא כן, אלא ידע, ורצה לדעת ממנה עד שלא יסתלק, ושלח את המרגלים הללו. פיון שלא השיבו דבר פראוי, לא שלח פעם אחרת, עד שהקדוש ברוך הוא הראה לו, שכתוב (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה וראה את הארץ. וכתוב (שם לד) ויראהו ה' את כל הארץ. ולא זה בלבד, אלא כל אלו שעתידים לעמד בכל דור ודור, כלם הראה למשה. ונתפאר, ופרשוה החברים.

ביון שהתר משה לשלח, מה אמר להם? היש ביה עץ. וכי מהו שאמר? ואם תאמר שלא ידע? אלא (לפנינו יאמר דבר, אבל כאן) כן אמר משה: אם יש ביה עץ, הרי ידעתי שאני אפגס לשם. איזה עץ? זה עץ החיים. ושם לא היה, אלא בגן עדן שבארץ. אמר, אם יש ביה עץ זה, אני אפגס לשם. ואם לא, לא אוכל אני להפגס.

אמר רבי חייא, פתיב (במדבר טו) וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת. איזה עצים כאן? ומה הוא זה? אלא זה צלפחד, והיה מדקדק על העצים הללו איזה גדול מהאחר, ולא חשש לכבוד רבונו, והחליף שבת לשבת. זהו

מת, בחטא ו' מת. (ורוא דכלא

וְדַאי מְקוֹשֵׁשׁ עֲצִים) בְּגִין כֹּה־, הָיָה דִינִיהָ סְתִים, וְלֹא אֶתְפָּרֵשׁ דִּינִיהָ פְּדִינִין אַחֲרֵינִין. בְּגִין דְּמִלְּהָ דָּא בְּעֵי בַחֲשָׁאֵי וְסְתִים וְלֹא גְלִיָּא. וְעַל דָּא לֹא אֶתְמַר בְּאַתְגְּלִיָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד יִקְר לִיקְרִיָּה.

רבי יוסי אָמַר, שָׂאָר עֲצִים בְּהַדִּי שֶׁבֶת הָיָה מְקוֹשֵׁשׁ, וְקָבִיל עוֹנֵשׂא לְפּוּם שְׁעָתָא, וְאַתְכַּפֵּר חוֹבִיָּה. וְעַל דָּא אֶתְקַשְׁי מִשָּׂה בְּדִינָא דְבִנְתָּא, דְּלֹא יָדַע אִי אֶתְכַפֵּר לְמַהוּי לְבִנְתִּיהָ חוֹלֵק וְאַחֲסָנָא אִי לֹא־ו. כִּינּוּן דְּדַכְר שְׁמִיָּה (דְּצִלְפְּחָד) קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב כִּן בְּנוֹת צִלְפְּחָד דְּבָרַת, אֶתְיָדַע דְּהָא אֶתְכַפֵּר חוֹבִיָּה.

תָּא חֲזִי, ב' אֵילָנִין אֵינּוּן, חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא, בְּדָא חֲיִין, וּבְדָא מוֹתָא. מָאן דְּאַחֲלַף לֹוֹן, גָּרִים לִיָּה מוֹתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְלִית לִיָּה חוֹלְקָא בְּהָהוּא עֲלָמָא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (מְשָׁלִי כ"ה) דְּבִשׁ מְצָאֵת אָכוּל דִּינָךְ וְגו'.

אָרוֹן וְתוֹרָה בְּחַד קִיָּמִי. תוֹרָה עֲקָרָא, אָרוֹן בֵּיתָא. וְעַל דָּא, אָרֶן חֶסֶד בְּלֹא וְאִ"ו בְּכָל אֶתֶר, אָרֶן הַבְּרִית, אָרֶן הַעֲדוּת. בְּכָל אֶתֶר אֶהְרֹן דְּרוּעָא יְמִינָא, בַּר בְּחַד, דְּכַתִּיב (בְּמַדְבָּר א) כָּל פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נִקְוּד לְעֵילָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִשָּׂה אֵילָנָא דְּחִיִּי נִקְט, וְעַל דָּא בְּעָא לְמַנְדַּע, אִי הָיָה שְׂכִיחַ בְּאַרְעָא, אִי לֹא, וּבְגִין כֹּה־ אָמַר, הִישׁ בְּהָ עֵץ אִם אֵין וְהִתְחַזְקַתֶּם וְלִקְחַתֶּם מִפְּרֵי הָאָרֶץ. דְּהָא אֵילָנָא דְּחִיִּי אֶתְתַּמַּד לְכָלָא. וְאֵינּוּן לֹא אֵייתִיאוּ אֲלֵא עֲנָבִים וְרִמּוֹנִים וְתַאנִּים, בְּאֵילָנָא אֶתְרָא תְּלִיִין וְאַחֲיָדָן.

תָּא חֲזִי, (בְּמַדְבָּר י"ג) שְׁלַח לָךְ אֲנָשִׁים: בְּגִינָךְ. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (מְשָׁלִי כ"ה) כְּצִנַּת שְׁלֹג בְּיוֹם קְצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחֵיו וְנִפְּשׁ אֲדָנִיו יָשִׁיב. כְּצִנַּת

שְׁפָתוֹב (שֵׁם כ"ז) כִּי בַחֲטָאוּ מֵת, בַּחֲטָא ו' מֵת. (וְסוּד הַכֵּל וְדַאי מְקוֹשֵׁשׁ עֲצִים) בְּגִלְלָא זֶה הָיָה דִּינּוּ סְתוּם, וְלֹא הִתְפָּרֵשׁ דִּינּוּ פְּדִינִים אַחֲרִים, מִשּׁוּם שְׂדִכְר זֶה צְרִיךְ בַּחֲשָׁאֵי וְנִסְתָּר וְלֹא גְלוּי, וְעַל זֶה לֹא נֶאֱמַר בְּגְלוּי, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשֵׂה כְבוֹד לְכַבּוּדוֹ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שָׂאָר הַעֲצִים יַחַד עִם שֶׁבֶת הָיָה מְקוֹשֵׁשׁ, וְקָבִיל עֲנֵשׁ לְפִי שְׁעָה וְהִתְכַּפֵּר חֲטָאוֹ. וְעַל זֶה הִתְקַשְׁה מִשָּׂה בְּדִין הַבְּנוֹת, שְׁלֹא יָדַע אִם הִתְכַּפֵּר לְהִיּוֹת לְבִנּוֹתָיו חֵלֶק וְנִחְלָה אִם לֹא. כִּינּוּן שְׁהַזְכִּיר שְׁמוֹ (שֵׁל צִלְפְּחָד) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁפָתוֹב (שֵׁם) כִּן בְּנוֹת צִלְפְּחָד דְּבָרַת, נוֹדַע שְׁהִתְכַּפֵּר חֲטָאוֹ.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁנֵי עֲצִים הֵם, אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה, בְּזֶה חֲיִים וּבְזֶה מוֹת. מִי שְׂמַחֲלִיפֶם, גּוֹרֵם לוֹ מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה, (מְשָׁלִי כ"ה) דְּבִשׁ מְצָאֵת אָכַל דִּינָךְ וְגו'.

אָרוֹן וְתוֹרָה בְּאֶחָד עוֹמְדִים. תוֹרָה הַעֲקָר. הָאָרוֹן הַבֵּית. וְעַל זֶה אָרֶן חֶסֶד בְּלִי וְאִ"ו בְּכָל מְקוּם; אָרֶן הַבְּרִית, אָרֶן הַעֲדוּת. בְּכָל מְקוּם אֶהְרֹן זְרוּעַ יְמִין, פְּרִט לְאַחַד, שְׁפָתוֹב (בְּמַדְבָּר א) כָּל פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נִקְוּד לְמַעַלָּה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִשָּׂה נִקְט עֵץ הַחֲיִים, וְלִכְּנֵן רְצָה לְדַעַת אִם הָיָה מְצוּי בְּאַרְץ אִם לֹא, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הִישׁ בְּהָ עֵץ אִם אֵין וְהִתְחַזְקַתֶּם וְלִקְחַתֶּם מִפְּרֵי הָאָרֶץ. שְׁהָרִי עֵץ הַחֲיִים נִחְמַד לְכָל. וְהֵם לֹא הִבִּיאוּ אֲלֵא עֲנָבִים וְרִמּוֹנִים וְתַאנִּים, בְּאֵילָן אֶחָד תְּלוּיִים וְאַחֲוָיִים.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁלַח לָךְ אֲנָשִׁים, בְּשִׁבְלֶךְ. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (מְשָׁלִי כ"ה) כְּצִנַּת שְׁלֹג בְּיוֹם קְצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחֵיו וְנִפְּשׁ אֲדָנִיו יָשִׁיב. כְּצִנַּת